

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-házával szemben

HIRDETÉMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Írmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 ft — kr
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50
Egy hónapra 1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasabospetitors egyzeri beigtatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitott 4 hasabos petitorsért 20 kr

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Hétfő, okt. 20.

205. szám.

Megadta neki!

Budapest, 1884 okt. 18.

(B. S.) Szegény Apponyi Albert, ő sem hitte volna soha, hogy így porul járjon. De még Tamások volnának, ha írva nem volna fehér papírra fekete betűkkel, hogy a mérsékelt ellenzék felkent vezérférfiának a saját maga által gyártott felirati javaslata mellett tartott, s ellenzéki részről „nagyszabásúnak” oly ily igen örömet nevezett szónoklatát, legesattanóságból részében éppen Csány Sándor bátyánk üsse fejtetőn.

Csány Sándor közbeszólásai nem szoktak duzzadozni sem a szellemesség, sem a mély tudományosság nedűjétől, hanem most az egy-zer talált.

A nemes gróf elfeledkezett arról, hogy ő valójában okos ember és képzett okos politikus, csak az lebegett előtte, hogy ellenzéki. Legalább másban nem találhatjuk okát, hogy beszédében a megyei tisztviselők által üzött visszaéléseket, s azoknak az önkormányzattal járó „választott” minőségét egy kalap alá sorította, s azért hangsúlyozta a megyei tisztviselők kormányi kinevezésének szükségességét, hogy a tisztviselőkre a választásoknál a kormány nyomást ne gyakorolhasson.

„Ha a kormány nevezi ki őket, függetlenebbek lesznek?” szó t közbe jött Csány Sándor, s ezzel az egy mondatral úgy nyakszinten teremtette Apponyi tantételét, hogy szinte nyek-kent.

Nekünk két szempontból is kifogásunk van Apponyi Albert állítása ellen.

Tagadjuk azt, hogy a megyei tisztviselők a kormány mellett a választásoknál pressiót gyakoroltak volna. Lehet, hogy politikai nézetüknek talán tulbuzgóan is igyekeztek propagandát csinálni, de hogy ki z á r ó a n a kormány mellett foglaltak volna állást, az képtelenség.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A doroghi fekete tó meséje.

Közüli: Galánffy Lajos.

(Vége.)

A királyné változatos boszút gondolt ki a szerelmeseik fejére. Törpével a vad bodza megérett boggyókból fonatott a lányka fejére ara-koszorút, melynek boggyóiból kékes fekete nedv szívargott ki, a mely aztán kékes fekete színre festette a szép szöke fürtöket.

A királyfi pedig, kit varázs pálcájától megfosztották a törpék, és a ki büverejét elvesztette, kaka bélből font kötelekkel guzsba kötötték a törpék s bele dobták a sűrű bozótba.

Urnőjük parancsára aztán belengráltak a királyfi tavás helyen a tó fenekét, s a kristálytisza víz csakhamar lefolyt a földgyomrába.

Mikor ezzel is készen voltak a törpék meggyújtották a megért nádat, s a lángnyelvek megemésztették mindent, a mi utjokba akadt.

Még ez sem hűtötte le a királyné boszuját, még ezzel sem elégedett meg, hanem a tó felé fordult, s megátkozta azt eme szavakkal: „apadjon ki kebledből az enyhítő vízzesepp, most és mindenkor légy megátkozott s mindenkitől örökre elhagyott, érezd, mint a tenger sziklájához leláncolt Titán a szomszúságot, pusztoj el az élet körülből, s ha valaha az ég még is megszánna ki-nodat, s csatornáiból egy kevés vizet adna szomszúságot eloltására, legyen az nekéd csak

Vagy nem tudja Apponyi Albert, mit az egész ország tud, hogy vannak megyék, hol egy aljegyzői állást sem nyerhet el, a ki nem az ellenzék politikai kátéjára esküszik. — Csak nem hiszi, hogy ezek a túrlétszett ellenzéki hazafiak a kormány mellett korteskedtek volna?

Ez az egyik kifogásunk.

A másik teljesen párhuzamban halad Csány közbeszólásával s abszurdumnak tartjuk, hogy a kinevezett hivatalnok a kormánytól függetlenebb legyen, mint a választott tisztviselő. Helyesen jegyezte meg október 16-án tartott országgyűlési beszédében Tiszai Kálmán, hogy ez csak egy esetben volna lehetséges, ha a kinevezett tisztviselő teljesen független lenne a kormánytól, a miniszterterétől. Ha pedig ez úgy történék, hova süljedne s fegyelem, az adminisztratív biztonság, de hová a kormány felelőssége, melytől jözen észszel még kívánni sem lehet, hogy oly tisztviselők tényieert felelős legyen. kik feygelmi és függési felőssége a nem tartoznak? Ezt bizonyára a nemes gróf sem akarná, ki a reaktioval édes testvér bürokratizmus pártjának elősmert vezére.

Apponyi Albert gróf bizonyára olvasta Széchenyi István gróf munkáit. Mi magunk is azokból olvastuk azt a jó tanácsot, mi egy ország képviselői előtt Széchenyinek: „Ha ellenzék akarsz lenni, ne csinálj te egyebet hanem ellenezz mindent, a mit a kormány akar.”

A mi ellenzékieinktől megszoktuk már, hogy nagyon is követik ezt a jó tanácsot, de Apponyi Albertől újság.

Hiába, sorsát senkise megkerülheti el. A ki élre áll annak a zavaros habarcknak, melyben a szabadelvűség ellen a reakció, a vallási egyenlőség s a lelkiismereti szabadság ellen az ultramontanizmus, a földbirtok szabadsága ellen a középkori feudalizmus aduttjával játszanak, el kell tenni az elavult eszmék népszerűtlen határjárása közben s

leszállani a „mindenáron” ellenzékieskedés alantas színvonalára.

Nem volt és nincs ellenzéki párt, (még a 48 előtti idők csökönyös conservativizmusa sem), mely népszerűtlenebb lett volna a nemzet előtt, mint a mérsékelt ellenzék.

Csoda-e? Lelekesülhet-e a nemzet egy olyan pártért, mely politikai, egyházi és gazdasági téren a rák törekvéseit képviseli, melynek vezére is annyira nincs tisztában a párt programjának sarkalatos indokaival, hogy rá szolgál, hogy Csány Sándor legyen a — tanítósmestere.

Országgyűlés.

Budapest. oct. 18.

Negyedik napja a választási vitának a képviselőházban ma a mily csendes és méltóságteljesen megindult, épp oly restelni való módon folyt le tovább, midőn Zimándy antisemita (kath. pap) képviselő a házban még soha nem tapasztalt s az örvöngésig menő fanatizmussal beszélni kezdett és beszélt tovább egy óránál.

A vita elején Horánszky Nándor beszélt, meglehetősen színtelenül és hatás nélkül. Főleg abban tetszelgett magának, hogy néhány konkrét esetet hozott fel a választási időkben állítólag történt szabályellenességekről.

Utána a szabadelvű párt sorából emelkedett föl Török Zoltán, ki ez alkalommal alázatos, őszint és szelíd beszédet mondott, melyben a szentes előadási modorával és kerekded, kiholt igen sikerült replicával élekitett beszéde által kellemes benyomást és tetszést vívott ki a jobboldalon.

Következett aztán Zimándy, ki már mindjárt második-harmadik mondatánál egy mákony-ittas tánczoló dervis benyomását keltette a házban. Szemeiből, arcából, mozdulataiból, egész lényéből vad fanatizmus lövellt ki. Annyira nem bír tomboló indulatával, hogy a padnak, melyből beszélt, elejétől egész a közepéig két-három lépést balra, nem is téve, de rohanva, s onnan vissza, jobbra épen így cselekedve s ezt a jobbra-balra való vehemens lödölést számtalanszor ismételte, a torokszakadókig menő hangmegerőltetéssel. De amint lábai gyors csárdástempóban egy pillanatilag sem nyugodtak, épp

ugy hadonáztak kezei is folytonosan, még pedig úgy, hogy feje fölött majd fél singnyi magasságban szabdalják a levegőt. Soha a ház ilyen „Coulissen-reisser”-előadást nem látott. A közel környéken ülő képviselők tanácsosnak látták elmenekülni a veszélyes szomszédságból és „szabad tért engedtek” a megtestesült fanatizmus hánykódásainak.

Persze, hogy a nagy viaskodásban Zimándy csakhamar megszomjazott. Intett vért. Tüstént rohant is Komlóssy hűtőszérré, de haj csak nem tért vissza. Ment a másik, ment a harmadik antisemita, de vagy kiűn rekedt a folyosón, vagy olajág, azaz víz nélkül tért vissza. Zimándy kétségbe volt esve. Vízet, vizet! Nosza kapja magát aztán Rácz Géza, rohan ki és kevés vártatva tenyer tálcán hoz be egy pohár italt (nem az igazságért) szomjazó társának, ki azt nyomban az utolsó cseppig mohón irtí ki. Ivásközben a Ganymedes valamit sug Zimándynak, a mi úgy nézett ki, mintha összeülkezték volna. (Hangos, tartós kacaj.)

Ez még csak ment valahogy eddig, de most in medias res mélyedt Zimándy, ki Busbachal polemizálva, előadja és bécsi alsóbb német néposztályban divó dialectussal ismétli, kezeit most az egyszer fakék-fül alakban csipőjére támasztva, mint mondta le őt (Zimándy) a piacon egy bécsi kofa. Homeri kacaj tör ki, melynek lecsendesültével az elnök megjegyzi, hogy ama piaci jelenet bizonyára ott sem lehetett szép; itt pedig a törvényhozás termében még kevésbé az. Zimándy beszél tovább, és inditványozza Trefort miniszter vad alá helyesztését, mivelhogy a kath. javakat communissá tévén, a communismusnak nyitott kaput. Frenetikus nevetés. Zimándy folytatta. Kifejté, hogy az antisemita párt „keresztény szabadelvű párt”, fejtegetést is, közben használt egy ely frivol kifejezést is, közben használt egy ely frivol kifejezést is, melynek hatását provokálta a „kék élénk, zajos tetszéstől kísérve. Maigá hihetetlenek tűnt fel, hogy ilyen kifejezés papi ajkáról, nyilvánosan s hozzá még a törvényhozás termében elsurranhasson! De Zimándy csak örvöng és dühöng tovább. Az elnök harmadszor is megvívja őt. Ez már több volt a soknál. A szabadelvű párt pad-orokból tömegesen nyomulnak kifelé a képviselők, nem birva tovább hallgatni a megveszekedett hallucinációkat. De Zimándy is már kimerült s jelenti, hogy befejezi „szónoklatát.”

Istóczy komor, elborult arccal volt szem- és fültanuja pártja mai dicsőségének. Következett aztán a kérvények tárgya-

ménkezkedését, Ne higgye azonban senki, hogy mi falusiak, kiknek rovására nevetnek, meg-haragusznak a gunyolódásért, vagy szégyel-jük magunkat, — épen nem; mi nem iri-gyeljük a városok mulatságát, azt a csinált erőltetett jó kedvet, hanem mulatunk a ma-gunk rendje és módja szerint.

Mintán néha néha egyikünk-másikunk a városba is bevetődik, s az ott látottakat híven emlékeztetbe vési s a többiekkel közli, mi — kik e kis falu oroszlanvilágát alkotjuk, nem vagyunk épen olyan ügyetlen falusi fajánkok, mint a minőknek a városi lányok néznek bennünk! Bebizonyítottuk ezt akkor is, midőn a mult nyáron két fiatal bécsi báró-kisasszony nyaralt falunkban, — kiknek tisztelétére több ízben szerenádét, vagy „nakt-muzsikát” vagy tudom is én, hogy hívjakot, rendeztünk.

Czigányának a mi falunkban persze hire sincsen, azért a falu nagy művészt, a dudást fogadtuk fel, hogy „nakt-muzsikáljon” — Ej volt, csend és nyugalomnak éje, a magas menny boltján hold és csillagok parádézta; szöke lányok, szép német bárónék édes álomban szenderegtek. A zöld redőnyös ablakok előtt álló akác lombjait halkán csökolgatta a szerelmes szellő. Hogy a helyzet még költőibb legyen, a dudás tele pofával beleféjt szerelmébe, mi pedig ábrándosan kontráztunk az elandaltó zenéhez s szívemelő hármániban csendült meg a — dal:

„Leise flichen meine Lieder

Durch die Nacht zu dir“

De nemcsak mi, kiket az ég kegyelme uraknak szemelt, hanem maga a nép is szeret és tud itten mulatni. Különösen a lakadalmakat őrlik meg nagy zajjal és vigalommal. Az idén már eddig is nagyon sok la-

A tövize megtartotta gyógyhatását, csuszos bántalmakra idült sebekre sok esetben áldásosan használja a vidék lakossága.

A közelebbi években egy kezdetleges fa bódé épült a tó partjára, mely a csuszos bántalomban a szenvedők fürdő helyiségéül volna kijelölve; előtte a domb tetején ott áll a pár év óta ujjonan épült vendég lak, mindez azonban vajmi csekély kezdet arra nézve, hogy elegendő kényelmet nyújtson azoknak, kik gyógyítóit mennek keresni e helyre.

Végelemze lett-e a tó vize, nem jutott még a közönség tudomására de hogy csuszos bántalmaknál, nyilt sebek gyógyításánál gyógy-erővel alke maztatott a tó vizében való fürdés arra számos példa van.

Ídeje volna ha a tulajdonos városi töltelhető anyagi áldozattal emelné nevét, becsét és gyógyviznek. A kezdet nehéz, de egy kis akarat, egy kevés buzgalom meghozza jutalmát

Képek a bánati népelethől.

A nagyvárosi dandy, kinek füstös, őrös fejét a salonok illatszere elkábitotta, bizonyos előkelő megvetéssel szokott beszélni a faluról s a jámbor falusiak mulatságáról. — Ajkát elpitytesztli a piperkőcz-majom s előhón lesi, hogy a falusiakra szórt sületlen el-czei megteszik-e hatásukat, s boldog büszkeség lepi meg szívét, ha a finnyás delnök-ézüst-kaczagása jutalmazza meg talmi-el-

lása, melyek a kérv. bizottság javaslata szerint intéztettek el.

Ezek tárgyalása közben Tisza Kálmán azt a nyilatkozatot tette, hogy pár nap alatt be fogja adni a förendház reformjáról szóló törvényjavaslatot, a mi élénk helyesléssel fogadtatott.

A mai ülésben mutatta be az elnök a horvát képviselők megbízó leveleit is. A hét-fői ülésben e delegáció tagjai fognak megválasztatni. — A felirati vitára szólásra vannak még felírva: Fodor József, Fenyvessy Fer., Szalay Károly, Bara József, Havari Dani, Nendtwich, Bernáth Dezső, Györfy Gyula és Simonyi Iván.

Kell-e még program?

Kell-e még program? Az ellenzéki sajtó folytonosan azzal vádolta Tiszát Kálmánt, hogy nincs programja, noha Tisza Kálmán maga egy élő program. Úgy látszott azonban, hogy míg a rendes kerékvágásban nem zökkent, hogy míg a kormányzás szekerének kerékei biztos irányban nem haladhattak, az előbbi kormányok által nyert irányt kellett megőrizni, addig Tisza Kálmán félt a határozott hangról és ígéretéről, mert szokás szerinti, nem szokott olyasmit ígérni, amit meg tarthat.

Az elhamarkodásnak sem embere, s így azt tette fel magában: vagy eljön az idő mikor határozott ígérettel léphet fel, vagy nem. Ha eljön? Hát akkor megis tartja a mit ígér; ha pedig nem jön? akkor sem fogja követni az ellenzék példáját hogy: „Ime ezt adom, ha kormányra jutnék, illetőleg, ha kormányon maradnék, de mert nem hagyhatok meg rajta, hát nem teljesíthetem ígéretemet! Ezt Tisza Kálmán nem akarta tenni. A biztatás még ily alakban sem fért meg természetével. — Az egyáltalában, azért hogy kormányon maradjon, nem ígért soha semmit. Hiába bizgatta az ellenzék hogy: ígérj már! Mond el már, hogy mit akarsz adni és hogy mi van szándékodban? De Tisza Kálmán hallgatott. Határozottan legalább nem ígért, ha bár sejtette is akaratát. Mindenki tudta azért, hogy mit akar, hogy amit az ellenzék akar, a közjogi alap megengedése nélkül, hát hogy azt ő is mind akarja, de meg bizonyos nem volt, hogy amit meg ígér azt meg is teheti, addig az ő szavát nem adta. Mert könnyű az ellenzéknek ígérni, mert tőle senki, avagy tét teljesíteni nem követeli, nagyon könnyen megfellel: Segítsétek kormányra. Ámde aki kormányon van, azt szavánál fogják s egy oly ember mint Tisza Kálmán, anélkül, hogy ne teljesítse amit mondott, nem hagyja szavánál fogatni magát.

Am hagyta beszélni az ellenzék. Am ígérjétek jobb igazságszolgáltatást, közigazgatást, pénzügyet, tanügyet, nemzetgazdaságot és a többi. Mind el fér a papíroson. En hallgatok. En csak egyengetem az utat, majd csak talán megszólalok egyszer én is. De ha

kodalom volt itten, — egymásuton nyakra-főre veszik fel a főkötőt „falu szép leányi.“ — Alig mulik olyan hét, hogy 3—4 lakodalmi menetet ne látnék; van ilyenkor kurjongatás, pisztoly-durrogatás, kendő-lobogtatás, vig ének, bors palackoknak kiürítése, részeg legényeknek székéről való lebukása, oroknak betérése s bálmuló publikumnak kacagása!

A sváb mulat legkedélyesebben s a legcsendesebben, a rácz pedig a legnagyobb lármával s a lakodalmat fűszerezve verekedéssel; — azonban a sváb lakodalom is elég zajos. — Esketés után az új pár a násznép kíséretében legelőször az uraságot látogatja meg; az udvaron a muzikusok, kik e vidéken többnyire sváb klarinétosok és trombitások, elkezdnek valami nótát, a vőlegény megkapja a „guädige Frant“, a vőfélyek a kisasszonyokat — mint a mult nyáron a bécsi bárónéket — a kiknek ezekből nem jut, azok a szobalányokat, míg a „guädiger Herr“, vagy a „Herr Praefect“ a menyasszonyt kapja derekban s olyan rögtönzött tánc keletkezik, hogy csakugy reng belé az urasági porta tágas udvara!

A vőfélyek, kik a lakodalomra hivogatnak, rendszeren bors palackokkal járnak. — Hívós, borongós öszi délután beállított hozzá két sugar sváb legény s a mátkap r nevében arakarték, hogy alázam le uri magamant körükbe, azaz menjek el a lakodalomba. — Uri magam, miután a vőfélyek lorus üvegéből „Of G'sündheit“ szavak kíséretében nagyot ivott volna, azt válaszolá, hogy szerencsétlenül fogja beesni megjelenésével a lakodalmat s ezen ígéretét be is váltá. Falu korcsmárosának ment férjhez a lánya. Falu korcsmárosának nagy ivós obája volt a tánczterem. Nem fűgték benne csillárok, falain nem ragyogtak veltucei tükrök, selyem kötésű „tánczrend“-et sem nyomtak vállszala-

zátán én megszólalok, az nem üres szófutogás leszén.

Es megszólalt. A trónbeszéd előtt megszólalt Nagyváradon, aztán megszólalt a trónbeszédben; megszólalt a szabadelpárt ismerkedési estélyen, aztán megszólalt a választélfeliratban. Minden megszólalása egy program volt és minden programban tett oly ígéretet, melyet az ellenzék az ő programjában hangoztat, azzal a különbséggel: hogy amit Tisza Kálmán megígért, azt meg is fogja tenni, míg az ellenzék csak akkor tenné meg ha, már t. i. ha kormányra jutna, és ha megtehették. De hogy mennyivel könnyebb ígérni mint cselekedni, azt a Tisza Kálmán tíz évi hallgatása tanusítja. Tíz évig kellett várnia, hogy határozott ígéretet tehesen. Es vajjon melyik kormánynak adatik meg a tíz évi uralkodás? Ki tudná azt kiállani a hitért és elvért, a mit Tisza Kálmán ki állt? Ki bírna keresztül menni annyi rázkódáson összeomlás nélkül; annyi rágalmakon és gyanúsításokon, megtört kedély nélkül, s annyi támadáson, halálos seb nélkül? De amiut, hogy Nagy Sándorról, Hunyady Lászlóról, első Napoleonról azt hitték katenái, hogy megsebezhetlen, éppen olyannak mutatta magát az ő katonái előtt Tisza Kálmán, s bizony ember kellett hozzá, hogy a rágalmakkal és gyanúsításokkal telt támadások ama golyózápor közt el ne essék.

Es most, amint látszik, helyére ért. Jelenlegi magatartása zászlótűzés az elfoglalt bástyatorony fölé, diadal érzetének büszke hangja, melylyel jelenti: Hogy az ígéret tésnek és szóbevéltásnak ideje megérkezett!

Debreczen-e vagy Nagyvárad?

A fenti cím az érmelléki vasútra vonatkozólag az: „Ermellék“ székelyhídi lapban a lentebb közölt cikkkel olvassuk. Kijelentjük az cikket azért, hogy városunk érdekeltjei lássák, hogy ama fontos kérdésben milyenek a nézetek; mi a magunk részéről ismételten hozá szóunk a tárgyhoz s igen természetesen a Debreczen érmelléki vonal mellett foglalunk állást.

A szóban levő cikket így hangzik: (F. J.) E lapok hasábjain a mult éjben érmelléki vasútvonal előnyösebb e reánk nézve. Minde-nik nézet megtalálta a maga indoklását, s mindenik nézetnek meg volt a maga erős pártja. Mi kezdettől fogva a Nagyvárad-érmelléki vonal mellett foglaltunk állást. Midőn pedig ezen iránynak Ermihályfalváiig leendő kiegészítése is nemcsak szóba jött, hanem a vállalkozó tervébe fölvetett, sőt ezen esatlakozás engedélyezése iránt kedvező szelek fuvalmait éreztük, elmondhatjuk, hogy az érmelléki érdekelttség kilencz tizedrésze ezen vonalnak lett híve.

Hát bizony nem is lett volna az boldogság! A tengerrel délen, és Oroszországgal északon direct összeköttetésbe jöni nekünk, kik par excellencie bortermelek vagyunk, s kik-

gos rendezők a „hölgyek“ picziny kacsóiba, — szóval hire sem volt azon pompának, mely a városi táncztermet jellemzi, — mindössze 4—5 szerény petróleumlámpa vetett fényt a közönségre, mely nem kicsiszolt s kifényesített parketten, hanem simára mázolt földön hullámozott, mely azon előnyvel bír, hogy nem lehet rajta olyan könnyen orra bukni, mint az előbbin. — Azonban ha nem is volt paradé, főszesség sem volt, ennek helyét „allgemeine Heiterkeit“ foglalta el.

Uri magam azonban, hogy iponálni tudjon a falusi lányoknak, teljes paradében jelent meg. Felhuztam a jogászhat kiszolgált keztyűmet, e legényos frakkomat s ölékerestem azon pincset, melyben boldog- emlékeztető nagyanyam tartotta a tyuktojásokat s ezeknek birtokában ellenállhatlan voltam.

Midőn előkelő, világiás magatartáson mal beléptem a tánczterembe, már ott jávában járták a tánczot s patkós eszímák tombolásától dübörgött a föld. Egyik vőfély azonnal előmbe hozta a menyasszonyt, a vőfély meghajtotta magát s odább állott, én pedig a koszorús arával ellejtettem a sváb nemzeti tánczot, a „w a i d l a n g a t“, mely táncz hasonlít a keringőhöz, de különféle bakugrások vannak benne. Különbözik nem is én tánczoltattam a lányokat, hanem őg engemet, mert én a tánczvezetőt ezen fájához édes keveset érttem Ezek a köpczös, vas-köz, tenyeres-falpas sváb leányok, kiknek a a derekán van mit ölelni, nem egy mint valami nádkarcsúgón, sentimentális kisasszonyon, ugy megtánczoltattak, hogy minden esontom ropogott belé; olyan izmos karjaik vannak, hogy kevéssel mennék ki közülök birokra. Mikor már nagyon meguntam a sok waidlingát, keringőt, sebas polkát, „vitéz Csepü Palkó“-ként odakiálték a muzikusoknak:

nek terményünkkel csakis e két irányra lehet ökszerűen gravitaluunk.

Sok nyomdafesték, sok tinta, sok szép szónoklat használtattott föl, hogy e vitalis kérdésben lehetőleg egy kalap alá kerüljön az érdekelttség. Vidékünk lelkes irányadó férfiai nyakukba vették a községet, kapacitáltak, az aggályokat oszlatták, a máradiság bünreit gyógyították, és hazatérték a lehető legnagyobb s kész egyetértés létrehozásával.

Mikor pedig mindezek megtörténtek, mikor az eléggé súlyos subvenció megszavazva lett, akkor a mi tiszteletreméltó vállalkozóink, ezek a modern Fabius Cunctatorok elővették a huzás-halasztás taktikáját; addig míg türelmesen várt az érdekelttség, nem csináltak semmit, mikor pedig Szeremley Sándor érmelléki birtokos és megyebizottsági tag kezdeményezésére az érmelléki érdekelttség sürgető előterjesztést tett a meggyűlésnek, akkor kieszközölték a halasztást a folyó év végéig, azaz a dolce far niente ismét kapott kilencz hónapos életet.

Ezen körülménynek az Ermelléken az lett a legközvetlenebb hatása, hogy e vállalat elvesztette eszerkesen megalapított népszerűségét; az érdekeltőség összeesett, s ma már alig beszél valaki ezen ügyről.

Debreczen intézközéseiben eme hangulat nem maradt ismeretlen, s a Debreczen-érmelléki vonal iránti régen piheő mozgalom pár hét óta újból komolyan megindított. A Debreczen-hánási vasútépítő társaság áll az intézők háta mögött. Oly társaság, mely már megmutatta, hogy akar és tud vasutat építeni.

Mi lesz e mozgalomból? Lesz-e annak reális eredménye? mindaz a jövő titka. Any-nyi azonban bizonyos, hogy e mozgalom a sokat fárastott, esalódott Ermelléken barátságos fogadtatásban részesül, és ez nagyon természetes. Az ország minden valamire való vidéke igyekszik magát a jó és olcsó és biztos közlekedés áldásában részesíteni. Az ez irányban törekvés legtöbb helyen megtermette már gyümölcsét, vagy legalább a megvalósulás stadiumában áll. Nálunk hat év óta vajudik ezen ügy, s ma ott állunk, ahol kezdtük, sőt még ott sem, mert subvenció ajánlataink lekötvé tartanak szemben egy olyan vállalkozóval, kinek vállalkozási hajlamában komoly bizalmunk alig lehet; s így újabb actióra ez idő szerint képtelenné let-tünk.

Semmi kétség benne, hogy azon indokok, melyek a Nagyvárad-érmihályfalvai irány-nak megszerezték nálunk a többséget, ma is állanak, és mi ezen vonalatt most is főle helyezzük a Debreczen-érmelléki; de ha látja azt az Ermellék érdekeltsege, hogy ezen vonal iránti onaja, dacára annak, hogy a megye érdeke is csak ezen irány lehet, — még sem létesül, e vidék kezét fog a kevésbé előnyös iránynyal is. Igen; mert nekünk vasut kell, és egyáltalán nem lesz mit csodálkozni azon, ha a hosszú várakozásban megöszült vén leány a kevésbé ajánló kül-sejű kőrönek nyújtja kezét, a nem jelentkező szebbik helyett.

Napi hírek.

— A „debreczeni felolvasókör“ ügyében. Mély tisztelettel kérem mindazokat, kik körünk bizottságától felolvasási működésre kértettek föl, válaszukat legyenek mukések írásban hozzám a napokban beküldeni, hogy a

— Csárdást huzz! Azt a fűzfán fűtőlöt, a ki megáldott!

E szónoklat nagy horderejét mihamar felfogták a muzikusok s ruházták:

„Fogd s kontyod, hogy ne lőjjon, Hejh, hogy a hajtűd ki ne hulljon!“

Lón erre nagy táncolás! Uri magam raktam legtüzesebben; az indogermanok lassu vére nem tudta oly gyorsan kiczifrázni a Szent Dávid tánczát, mint a tüzes szittyavér, noha ösapám még ezelőtt ezer évvel savanyu lőjtét ivott!

Beszünetekre legyen mondvá a sváboknak, elég jól járják a csárdást. Bizonyára jobban, mint a felvidékiek, kik a tót nemzeti táncznak, a „p o z a b u e s k i“-nak elemeit vegyítik a csárdás közé. Míg a nagy szobában a fiatalok így rakta a tánczot, azalatt a mellék-helyiségekben az öregek ültenek, daloltanak s ittanak egyre A „helybeli lány-szivü kántor“ volt a karmesterük s harsányan dalolták:

„Eine Schwalbe macht kein Sommer, Und wenn sie gleich die erste ist...“

Majd egyszerre más nótába csaptak át, melynek dala nagyon ismeretes volt előttem; pár pillanat múlva rájöttem, hogy e dal semmi más, mint a „Kossuth Lajos azt üzenté“ kezdetű dal, németül! A lelkesedés elragadta lelkemet s poharat emelve elkezdtem így cizzeróskodni:

— Uraim! Engedjék meg önk, hogy magyarul szóljak önököz. Feljogosít erre az a dal, melyet épen most daloltak önök s mely minden magyar ember szivét villámáramként járja át, — feljogosít továbbá az, hogy midőn a pápas-emes „Deutcher Schuler“ garázda módon megtámadott bennünket, önök voltak az elsők, kik e szemtelen toladót rendretasították. Ezen hazafias tettöknek elismerésül kívánom azt, hogy a bánáti svábok sokáig éljenek!

(Vége köv.)

Kösa Barna.

rendező bizottság f. hó 25 én este már hozzá kezdhessen egyáltalában nem könnyű feladattal végzéséhez. A közönség méltó érdeklődéssel várja, hogy tájékozva legyen a kör ez idejének működési programja felől; a jogos igényt azonban csak úgy tudjuk mihamarabb kielégíteni, ha a felszólítottak is elősegítik a rendező bizottságot munkája végrehajtásában. Csiky Lajos, mint a kör jegyzője

— A „debreczeni jótékony nőegylet“ tegnap, azaz vasárnap délután a tagok nagy résztele mellett választmányi gyűlést tartott, melynek elején Csiky Lajos hittanár az egy-let jegyzőjének választott meg, R é v é s z Balint püspök és T ó t h Sámuel hittanár urak után ő levén e tiszt harmadik hordozója. A megválasztottat főtiszt. püspök ur üdvözlőlvén az egylet nevében s az új jegyző köszönetének meleg szavakban adván kifejezést, nemely folyó év mellett több, mint 20 szegénynek kérvényezési ügye intéztetett el. A lelkesen buzgó urnők jótékonyágát sok fölségt nyomorult fogja e télen is áldani.

— Kémery Károly kir. alügyész, e szorgalmas, buzgó hivatalnok elhunytát röviden jelentettük szombati lapunkban. Bár gyakran betegeskedett, de betegeskedése sem akadályozta hivatalának fáradhatlan pontos teljesítésében ugy, hogy halála egészen váratlan csapás gyanánt jött családjára. Teme-tése ma délelőtt folyt le nagy gyászoló közönség részvétele mellett. A családi gyászjelentés így szól: Vérző szívvvel jelentjük, hogy kedves férjem, szeretett atyánk a legjobb férj, a legjobb atya, illetőleg jó testvérünk és sógorunk O k á n y i KÉMERY KÁROLY debreczeni királyi alügyész folyó hó 18 kán, szombaton reggel 7 és 1/4 órakor, 12 napisulyos szenvedés után, élete 57 ik évében jobblétre szenderült Drága halottunk halandó része f. hó 20-kán, hétfőn reggel 1/10 órakor fog, a piac-csapó-utcza 7-ik számú háztól, ref. szertartás szerint, a kistemplomban tartandó rövid ima után, a czeplőd-utcai (Doboz) temetőkerületben nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat, ösmeréseinket és a bánatunkban osztozó közönséget gyászbá borult szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1884. október 18. Sógornői: Csathó Janka, özv. Kaschnitz Nándorné; Csathó Krisztina; Csathó Polixina, Gyomlay Gellértné; Csathó Ida, Bakó Miklósné; Sógornai: Takács Lajos, Fényes Gábor, Gonda Lajos, Gyomlay Gellért, Bakó Miklós. A megboldogult neje: Özv. Kémery Károlyné szül. Csathó Emma; gyermekei: Kémery Polixina, Kémery Ilona és Kémery Dezső; testvérei: Kémery Eszter, férj. Takács Lajos; Kémery Lina, férj. Fényes Gábor; Kémery Janka, férj. Gonda Lajos.

— Jeg eső. A rendkívüli időjárás sze-szélyének tudható be azon körülmény, hogy október hó 18 án az az pénteken reggel és délután nagy mérvű jégverés érte az érmelléki szözlöket. Ez esemény annyival is inkább rendkívüli, mert a szüretnek ma már megkezdődtek és így a kár bizonyára tetemes. Kelle-metlen meglepetés az a biztosító társalatra nézve is, a melyek a koczakozaton már tul képzelték magukat.

— A ref. főiskola előtti kertben kifüggesztett figyelmeztető tábla a következő ékes magyar szöveget tartalmazza. „A fák és növény a közönség oltalmába ajánlatnak.“

— A debreczeni színház nyugdíj-ügyében Szikszay József, mint az itteni nyugdíjintézet elnöke, értesíti a magyar szí-nészegyesület igazgatótanácsát, hogy az egye-sület felszólításához képest a debreczeni nyugdíjnak az országoshoz leendő esatlakozás érdekében tartandó értekezletre a bizottságot egybehívta s a tanácskozasokat legközelebb megkezdik.

— Új patkoló tanfolyamok. Az ökszerű löpatkolás terjesztése érdekében a m. kir. keraskodalmi miniszterium a hovédelmi miniszteriummal egyetértőleg új patkolóko-vács tanfolyamok állítását határozta el, és pedig Kassán, Debreczenben, Baján, Székely-Udvarhelyen, mely helyeken a honvéd kovácsmühelyekben történik az oktatás. Ezen-kivül a fővárosban is új tanfolyamot nyitnak, ez azonban az állatorvosi intézettel lesz kapcsolatos. Az eddigi tanfolyamok, melyek Aradon, Pécsen, Jászberényben, Veszprémben, K. Monostoron, B. Gyulán tartattak, mind a lehető legjobb eredményt mutatják föl.

— Hajtővadászlat. A guti vadásztársaság f. hó 22 én és 23-án a Guton sertés-vadpra hajtővadászlatot rendez.

— Hogy a vésés ipar mennyire kifejlődött városunkban, bizonyítja azon szép 12 személyre való ezüst éteszköz, melyet a L ö f k o v i t s Arthur és Társa ezégnél volt alkalmunk láthatni. A besteck egy Abaujme-gyei menyasszony kelengyét egészíti ki, minden egyes darabjára a menyasszony család ezimere oly szép kivitelben vésétt, mely teni ézég helybeli mihelyének dícséretére válik.

— Elveszett pénteken éjjel egy kis rattler kutya a jobb füle mellett a fején jegy van s az orrán vágás esik, a nyakába láncz-lakkattal; — a szives megtaláló jelentkezzék a pazzasági tanintézetnél, hol illő jutalmat kap.

— Nagy vihar dühöngött szombat éj-jel a monarchia jelentékeny részében. Bécsben nagy károkról adnak hírt a lapok. A magyan fővárosban szintén pusztított a vihar, a melynek káros hatásáról csak most érkezek hírek. Az országos kiállítás terüle-

tén, a lyen l szélév nappa Grega gerinc ipares gária-ványo ban n alatt után e lete a mos n tulajd nálfog nyána októb vára, nyilva melyr vatna sek, t gyűrt pipák tartó, ezen helyet melye melye böl h a ki n látta gén a elő, s gyujta meg l nékül hibét megha jék, szóva kor il igazit a séta egyik velté lett: aija a it bei tas jo kis le téségti jelenit alkalo Feren előadt még e idejéb nak s szott. azt ol fel ba örült gyógy tette igaz hatlat Az ig ügym nézta tegek unum rapod szép Ujfalv vezete lyekn b-sze 2. Ké azt u ton e em. k sikna van u a dal kán. átmér kézzé disszi máss párhú ennel les s szélé körü van s alakl repe hane van e 5. Eg kis v lehet se, keske tét il ról va em m mérőj furt r ról. nem t onnan Ugya ságu, helyr

